

Bryssel den 29.11.2019
COM(2019) 930 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects the COM (2019) 930 final of 20.11.2019
Level of sensibility removed from the cover page
The text should read as follows:

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Förstärkt övervakning – Grekland, november 2019

{SWD(2019) 930 final}

BAKGRUND

Den ekonomiska utvecklingen och den ekonomiska politiken i Grekland övervakas inom ramen för den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken och inom ramen för den förstärkta övervakningen i enlighet med förordning (EU) nr 472/2013⁽¹⁾. Den förstärkta övervakningen av Grekland ⁽²⁾ vittnar om att Grekland på medellång sikt måste fortsätta att vidta åtgärder för att komma till rätta med befintliga eller potentiella källor till ekonomiska och finansiella svårigheter och samtidigt genomföra strukturreformer som underbygger en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt.

Den förstärkta övervakningen ger en heltäckande ram för övervakning av den ekonomiska utvecklingen och den politik som behövs för att uppnå en hållbar ekonomisk återhämtning. Den gör det möjligt att regelbundet bedöma den senaste ekonomiska och finansiella utvecklingen i Grekland, övervaka villkoren för statens upplåning och uppdatera skuldållbarhetsanalysen. Den förstärkta övervakningen utgör även en ram för bedömningen av Greklands allmänna åtagande vid Eurogruppens möte den 22 juni 2018 att fortsätta och slutföra de reformer som antagits inom ramen för ESM-programmet och se till att målen för de viktiga reformer som antagits inom ramen för programmen för ekonomiskt bistånd uppnås. Mot den bakgrunden bevakas inom ramen för den förstärkta övervakningen att de särskilda åtagandena om att slutföra de viktiga strukturreformer som inleddes inom ramen för programmet inom sex nyckelområden fullgörs inom de överenskomna tidsfristerna fram till mitten av 2022, dvs. när det gäller i) offentligfinansiella och finans-/strukturpolitiska åtgärder, ii) social trygghet, iii) finansiell stabilitet, iv) arbets- och produktmarknader, v) privatisering och vi) modernisering av den offentliga förvaltningen ⁽³⁾. Femton särskilda åtaganden hade tidsfrister i mitten av 2019, och i denna rapport bedöms framstegen i arbetet med att iakttä dessa tidsfrister.

Detta är den fjärde rapporten om förstärkt övervakning av Grekland. Inom ramen för den europeiska planeringsterminen utfärdas rapporten samtidigt med bedömningen av Greklands utkast till budgetplan 2020 och utgör även en särskild övervakningsrapport enligt förfarandet vid makroekonomiska obalanser för Grekland, som konstaterades ha alltför stora obalanser under den europeiska planeringsterminen 2019. Denna rapport bygger på resultaten av ett övervakningsuppdrag som kommissionen i samarbete med Europeiska centralbanken (ECB) genomförde i Aten den 23–26 september 2019⁽⁴⁾. Internationella valutafonden deltog inom ramen för sin artikel IV-övervakningscykel för 2019, medan Europeiska stabilitetsmekanismen deltog inom ramen för sitt system för tidig varning och i linje med samförståndsavtalet av den 27 april 2018 om arbetsförbindelser mellan Europeiska kommissionen och Europeiska stabilitetsmekanismen.

Denna rapport skulle kunna utgöra en grund för Eurogruppens beslut om frigörande av det andra delbeloppet av de politiskt villkorade skuldåtgärderna motsvarande 767 miljoner euro. Eurogruppen enades den 22 juni 2018 om att paketet med skuldållnadsåtgärder för Grekland borde

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet, EUT L 140, 27.5.2013, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1192 av den 11 juli 2018 om aktivering av förstärkt övervakning för Grekland (EUT L 211, 22.8.2018, s. 1), kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/338 av den 20 februari 2019 om förlängning av förstärkt övervakning för Grekland (EUT L 60, 20.2.2019, s. 17) och kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/1287 av den 26 juli 2019 om förlängning av förstärkt övervakning för Grekland (EUT L 202, 31.7.2019, s. 110).

⁽³⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

⁽⁴⁾ ECB:s personal deltog i detta granskningsuppdrag i enlighet med ECB:s befogenheter och tillhandahöll således expertis om politik för den finansiella sektorn och makroekonomiskt kritiska frågor såsom samlade finanspolitiska mål, hållbarhet och finansieringsbehov. Granskningsuppdraget föregicks av ett tekniskt uppdrag den 16–20 september.

innehålla incitament som säkerställer ett fast och kontinuerligt genomförande av de reformåtgärder som överenskommits inom ramen för ESM-programmet. I detta syfte kommer vissa av de överenskomna skuldåtgärderna att göras tillgängliga för Grekland via halvårsvisa delbelopp fram till mitten av 2022, förutsatt att landet fullgör sina åtaganden om kontinuerliga och fullbordade reformer och på grundval av positiva rapporter inom ramen för den förstärkta övervakningen. Dessa åtgärder omfattar följande: i) en återbetalning av inkomstekvivalenta belopp härrörande från centralbankernas innehav av grekiska statsobligationer i enlighet med värdepappersmarknadsprogrammet och överenskommelsen om finansiella nettotillgångar, och ii) en befrielse från en ökad räntemarginal för vissa lån från Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten under perioden 17 juni 2019–31 december 2019.

I denna rapport dras slutsatsen att Grekland har vidtagit nödvändiga åtgärder för att fullgöra alla särskilda reformåtaganden för mitten av 2019. Ytterligare åtgärder kommer att vara avgörande för att slutföra och vid behov påskynda reformer. I denna bedömning beaktas den nya regeringens ansträngningar under de senaste månaderna för att genomföra åtagandena, inom ramen för arbetet med att föra fram en bredare reformagenda, och dess vilja att utforma åtagandena i nära samarbete med institutionerna.

EKONOMISKA UTSIKTER

Den ekonomiska tillväxten i Grekland fortsatte under första halvåret 2019 och ska enligt prognoserna förbli robust, trots sämre omvärldsförhållanden. Efter en inledning av året som var sämre än väntad förväntas tillväxten åter ta fart under andra halvåret och uppgå till 1,8 % för hela 2019, ett snäpp under de 1,9 % som uppnåddes 2018. Den privata konsumtionen och de privata investeringarna kommer sannolikt att utgöra de främsta faktorerna bakom tillväxten innevarande och nästa år, med stöd av en solid ökning av disponibla inkomster och ett högt konsumentförtroende enligt marknadsundersökningarna, vilket redan överskrider nivåerna före krisen. Återhämtningen i Grekland äger rum mot bakgrund av allt sämre omvärldsförhållanden. Med stöd av de tillkännagivna sänkningarna av skatter på arbetskraft och kapital och fortsatt ökade exportmarknadsandelar beräknas tillväxten inte desto mindre öka till 2,3 % 2020, en högre nivå än genomsnittet på 1,2 % i euroområdet.

Det allmänna stämmningsläget och förväntningarna generellt understryker en positiv dynamik. Indikatorn för stämmningsläget i ekonomin har förbättrats kraftigt sedan det allmänna valet i juli och kapitalkontrollerna har hävts till fullo. Landet har varit aktivt på de internationella kapitalmarknaderna, där räntespreadarna snabbt har sjunkit till historiskt låga nivåer och i större utsträckning än den allmänt gynnsamma utvecklingen på de europeiska marknaderna för statsobligationer. Kreditvärderingsinstituten har uppgraderat sina bedömningar, vilket också beror på det positiva och konstruktiva samarbetet med EU-institutionerna. Utmaningen för de grekiska myndigheterna och förvisso de europeiska partnererna kommer nu att vara att upprätthålla denna på det hela taget mycket positiva dynamik.

För att uppnå tillväxt på medellång sikt är det avgörande att stärka investeringarna, som fortfarande ligger under genomsnittet i euroområdet. Under 2018 var investeringarna som andel av BNP de lägsta i EU och andelen låg 7,7 procentenheter under euroområdets genomsnitt på 20,6 % av BNP. Att öka investeringarna som kompensation för krisåren av underinvesteringar är av central betydelse för framtida ekonomisk tillväxt. Privatiseringsprojekt av föregångskaraktär och förmågan att attrahera utländska direktinvesteringar kommer att vara grundläggande för att öka de privata investeringarna. Att höja de offentliga investeringarna, först genom att nå budgetutgiftstaken och därefter utöka de offentliga investeringarna utöver de nuvarande budgetramarna, skulle ytterligare stimulera tillväxten på grund av multiplikatoreffekten.

Arbetsmarknaden har förbättrats ytterligare och arbetslösheten fortsätter att minska i stadig takt. Sysselsättningen beräknas öka med mer än 2 % under 2019 och 2020, vilket innebär att arbetslösheten sjunker från 19,3 % 2018 till omkring 17 % i år och nära 15 % 2020. Inflationen väntas

bli dämpad på kort sikt till följd av de nyligen vidtagna sänkningarna av de indirekta skatterna och oljeprisutvecklingen, och väntas öka måttligt på medellång sikt.

Prognosen innehåller både uppåt- och nedåtrisker, och de sistnämnda är mer framträdande. Nedåtriskerna härrör från en avmattning i den utländska efterfrågan och ett ihållande underskridande av de planerade budgetutgifterna för offentliga investeringar. Uppåtrisker hänger samman med den påtagliga förbättringen av företagens och konsumenternas framtidstro, som dock ännu inte har lett till några större ökningar i konsumtionen. Prognosen bygger på att landet upprätthåller den reformväg som överenskommits inom ramen för den förstärkta övervakningen, inbegripet en reformerad ram för resolution av nödlidande lån och syftande till att uppnå en tillräcklig minskning av de nödlidande lånen och främja bankutlåning.

FINANSPOLITIK OCH OFFENTLIGFINANSIELLA UTSIKTER

Grekland är på väg att överträffa det överenskomna målet om ett primärt överskott på 3,5 % av BNP 2019, vilket i så fall blir det femte året i rad som detta sker. Detta skingrar oron tidigare i år för att antagandet av finanspolitiska åtgärder i maj 2019 skulle äventyra uppnåendet av det primära överskottsmålet. Dessa åtgärder bibehölls av den nya regeringen. Åtgärderna i maj inbegrep nya avbetalningssystem (med 120 delbetalningar) för skatteskulder och skulder till sociala trygghetssystem och kommuner, reducerade mervärdesskattesatser för ett urval av produkter, ett återinförande av en 13:e månadspension och ett upphävande av en tidigare reform av efterlevandepensioner. Dessutom övergavs den reform av den personliga inkomstsikten som lagstiftades i förväg 2017 och som skulle ha breddat skattebasen och sänkt skattesatserna på ett skatteneutralt sätt från och med 2020. De offentligfinansiella kostnaderna för åtgärderna i maj uppskattas för närvarande till 0,7 % av BNP, vilket är lägre än de 1,1–1,4 % av BNP som beräknades i junirapporten om förstärkt övervakning, till följd av att överföringen av skulder från de befintliga avbetalningssystemen för skatteskulder till det nya systemet var mindre än väntad. Kvaliteten på dessa åtgärder väckte farhågor med tanke på målet att förbättra de offentliga finansernas kvalitet och deras överensstämmelse med de reformer som antagits inom ramen för ESM-programmet. I juli ändrade den nya regeringen systemet med 120 delbetalningar, i syfte att göra det mer attraktivt, särskilt för företag, och antog en liten sänkning av Enfia-fastighetsskatten.

För att uppnå de finanspolitiska målen reviderade den nya regeringen utgiftstaken nedåt till mer realistiska nivåer, samtidigt som ytterligare offentligfinansiellt utrymme skapades genom större skatteintäkter. Myndigheterna sänkte budgettaken i både den ordinarie budgeten (investeringar ej medräknade) och budgeten för offentliga investeringar med hänsyn till att de alltid överskattas. Detta kommer att förbättra budgetsaldot med 0,6 % av BNP 2019. Revideringen förs delvis över till 2020 års budget. Myndigheterna har också utarbetat en handlingsplan för att förbättra prognoserna för och övervakningen av budgeten för offentliga investeringar. Vidare har de antagit lagstiftning om reglerna för utformning, förvaltning, finansiering och genomförande av den nationella komponenten i budgeten för offentliga investeringar, i syfte att åtgärda den låga genomförandegraden. Dessa insatser borde ha gjorts för länge sedan och är mycket välkomna. Myndigheterna uppmanas att till fullo använda det offentligfinansiella utrymme som är tillgängligt under budgettaken för att stödja den ekonomiska återhämtningen. De offentligfinansiella utsikterna för 2019 har också stärkts av en gynnsam utveckling av intäkterna, främst genom att nya gäldenärer börjat delta i avbetalningssystem i större utsträckning än väntat och att momsintäkterna har ökat, vilket även beror på en stor ökning av turistutgifter.

Mot denna bakgrund beräknar EU-institutionerna att det primära överskottet, enligt den definition som bevakas inom ramen för förstärkt övervakning, kommer att uppgå till 3,8 % av BNP under 2019. Prognosen för 2019 utgår från att betalningen för skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster till det statliga energibolaget (Public Power Corporation) på cirka 200 miljoner euro kommer att täckas av reserven för oförutsedda utgifter, och beaktar inte eventuella ytterligare engångsåtgärder som kan komma att antas senare under 2019 för att utnyttja det tillgängliga offentligfinansiella utrymmet.

Detta innebär att Grekland väntas uppnå ett överskott i de offentliga finanserna på 1,3 % av BNP 2019. Detta är klart bättre än genomsnittet i euroområdet, som är ett underskott på 0,8 % av BNP. Greklands offentliga finanser har uppvisat ett överskott sedan 2016 på grund av de betydande insatser för att konsolidera de offentliga finanserna som gjorts under ESM-programmet, även om det låga genomförandet av offentliga investeringar också har spelat en roll. Uppnåendet av ett överskott i de offentliga finanserna är förenligt med den beräknade betydande minskningen av det strukturella saldot (från 5,8 % av BNP 2016 till 3,0 % 2019), vilket signalerar att den underliggande finanspolitiska inriktningen gradvis blir mindre stram.

På grundval av uppgifterna i utkastet till budgetplan 2020 kommer Grekland enligt kommissionens prognos att under 2020 uppnå målet om ett primärt överskott på 3,5 % av BNP (ett kontinuerligt särskilt åtagande), notera ett överskott i de offentliga finanserna på 1,0 % av BNP och uppfylla samtliga krav i stabilitets- och tillväxtpakten. Budgetutkastet inbegriper ett paket med nya tillväxtfrämjande åtgärder motsvarande 0,6 % av BNP och syftande till att sänka snedvridande skatter och höja familjeinriktade sociala förmåner. Paketet innehåller en minskning av bolagsskatten med fyra procentenheter, en reform av den personliga inkomstskatten, däribland en sänkning av skattesatsen från 22 % till 9 % för inkomster upp till 10 000 euro och en höjning av grundavdraget för skattebetalare med barn, en sänkning av de lagstadgade sociala avgifterna med en procentenhet för heltidsanställda löntagare och en minskning av utdelningsskatten från 10 % till 5 %. Paketet omfattar vidare ett nytt bidrag vid barns födelse på 2 000 euro. Regeringen har också tillkännagett ytterligare skattesänkningar för 2021 och därefter, men dessa kommer inte att bli föremål för lagstiftning nu. För att uppnå budgetneutralitet kompletteras paketet i utkastet till budgetplan med ”offentligfinansiellt likvärdiga” åtgärder av främst parametrisk karaktär men även av administrativ art och i liknande storleksordning. Dessa åtgärder syftar till att öka intäkterna från indirekta skatter, uppdatera skattebasen för fastighetsskatten och ytterligare sänka sådana utgiftsmål som inte har använts under föregående år.

Åtgärds paketet är i stora drag budgetneutralt, men förväntas förbättra de offentliga finansernas kvalitet och främja tillväxten under 2020. De sänkta skatterna på kapital och arbetskraft är viktiga steg i rätt riktning för att minska landets effektiva bolagsskatt och skattekillen på arbete. Alla skattebetalare väntas dra fördelar av reformen av den personliga inkomstskatten, särskilt de med lägre inkomster och egenföretagare. Dessutom kommer heltidsanställda, även de med inkomster under fribeloppet, att gynnas av nedsättningen av de sociala avgifterna. Den tillväxtvänliga skatteväxlingen från snedvridande till mindre snedvridande skatter, såsom mervärdesskatt eller fastighetsskatt, förväntas stimulera privata investeringar och sysselsättning och bidra till högre produktivitetstillväxt och privat konsumtion. Reformen behandlar inte det relativt höga grundavdraget för personlig inkomstskatt, som ingick i den skattereform som överenskomms med institutionerna inom ramen för ESM-programmet 2017 och ursprungligen skulle träda i kraft 2020. I det slutliga förslag till finanspolitiskt paket för 2020 som har lagts fram för offentligt samråd ingår några ytterligare smärre åtgärder som inte påverkar bedömningen av finanspolitiken för 2020.

Greklands offentliga finanser står fortfarande inför stora offentligfinansiella risker när det gäller pensioner och löner inom den offentliga sektorn. Även om Högsta förvaltningsrätten nyligen bekräftade att de viktigaste inslagen i 2016 års pensionsreform är förenliga med författningen, kommer vissa av reformens delar (bland annat reglerna om tilläggpensioner och intjänandetakten för huvudpensionen vid långvariga anställningar) att behöva justeras. De offentligfinansiella effekterna av att ta itu med dessa aspekter kan fortfarande vara betydande, men myndigheterna har utfäst att eventuella ytterligare offentliga kostnader kommer att hållas inom ramen för arbetsmarknadsministeriets budgettak för 2020. Dessutom kommer de möjliga negativa offentligfinansiella effekterna att avsevärt begränsas av det faktum att centrala delar av 2016 års pensionsreform har konstaterats vara författningens enliga och att Högsta förvaltningsrätten inte har beviljat någon rätt till retroaktiv ekonomisk kompensation. De offentliga tjänstemännens pensionsrättigheter granskas dock fortfarande av revisionsrätten. När det gäller löner i den offentliga sektorn inger det stora antalet tillfälligt anställda och riskerna i samband med utvidgningen av

räckvidden för undantagen från den enhetliga löneskalan fortfarande oro. Möjligheten att det finanspolitiska målet på 3,5 % av BNP överskrids till följd av ett underutnyttjande av budgeten för offentliga investeringar kvarstår, men har minskat.

FINANSPOLITISKA STRUKTURÅTGÄRDER

På grundval av resultaten av en teknisk studie enades EU-institutionerna om att genomgången för att uppdatera fastighetsvärdena för Enfia-skatten (ett särskilt åtagande för mitten av 2019) borde omplaneras för att underlätta en djupare reform av det objektiva systemet för fastighetsvärden senast vid tidsfristen i mitten av 2020. I synnerhet gick den nya regeringen med på att initiera en betydande breddning av skattebasen för Enfia-skatten och andra fastighetsskatter. Reformen, som innehåller en detaljerad tidsplan, förväntas utvidga skattebasen för Enfia-fastighetsskatten med mer än 20 % och i tid för 2020 års fastställande av Enfia-skatten, och kommer att göra fastighetsskattesystemet mer rättvist och effektivt.

Myndigheterna har tillkännagett en befrielse från mervärdesskatt på nya byggnader under tre år för att stimulera byggsektorn. Åtgärden riskerar att öka den svarta ekonomins andel och granskas för närvarande när det gäller dess förenlighet med EU-rätten. EU-institutionerna har uppmuntrat myndigheterna att ta fram alternativa åtgärder för att ta itu med byggsektorns problem i Grekland och bekämpa den svarta ekonomin.

Framsteg har gjorts i fråga om viktiga skatteåtgärder för att öka likviditeten på de inhemska marknaderna för företagsobligationer genom att öppna upp dem för externa investerare. Myndigheterna kommer att avskaffa källskatten på inhemskt börsnoterade företagsobligationer för utländska aktörer, vilket innebär att källskattebehandlingen av dessa obligationer ligger i linje med flertalet EU-medlemsstater. En liknande behandling kommer att införas för internationella investerares förvärv av obligationer som direktemitteras av banker i syfte att uppfylla minimikraven för kapitalbas och kvalificerade skulder.

Med tanke på eftersläpningen från tidigare förseningar uppnår sannolikt inte den oberoende myndigheten för offentliga inkomster sitt personalrekryteringsmål för utgången av 2019. Den nya regeringen har dock gjort betydande åtaganden om att snabbt anta överenskomna kompletterande åtgärder för att ytterligare stärka myndighetens kapacitet och göra den mer attraktiv för högkvalificerade kandidater. Antalet anställda hos myndigheten vid utgången av det tredje kvartalet 2019 vände den negativa trend som observerats under 2018, men underskrider fortfarande det mål som fastställts för utgången av 2019 med omkring 1 000 personer. Godkännandet nyligen av ytterligare 600 nyanställningar är ett steg i rätt riktning. Den nya regeringen har åtagit sig att slutföra de banbrytande personalreformerna för att myndigheten ska kunna rekrytera och behålla högkvalificerad personal, och har även tilldelat den budget som behövs. Detta innebär att ett positionsbaserat ersättningssystem för första gången fasas in i den grekiska offentliga förvaltningen. Myndigheterna har åtagit sig att anta klassificeringslagstiftningen senast vid utgången av 2019 och den kompletterande löneskalan i tid för att det nya systemet ska kunna träda i kraft den 1 juli 2020. För att uppnå en tillräcklig grad av oberoende i myndighetens dagliga it-verksamhet har myndigheten och generalsekretariatet för informationstjänster enats om att senast vid utgången av 2019 ta fram en färdplan som klargör respektive organs kompetenser. Slutligen har myndigheterna bekräftat att en lämplig byggnad har identifierats som senast vid utgången av 2020 kommer att kunna inhysa alla huvudkontorsfunktioner för myndigheten, vilka för närvarande är utspridda på 13 byggnader.

Myndigheterna kommer att ändra det grundläggande avbetalningssystemet i syfte att underlätta betalningen av skatteskulder. De ändringar man enats om gör systemet mer flexibelt, bland annat genom att utöka det maximala antalet delbetalningar till 24 eller 48 beroende på typen av skatt (i nuläget 12 eller 24 delbetalningar), och ökar incitamenten för att stanna kvar i systemet till dess att skulden helt har reglerats. För trovärdigheten i detta reviderade system är det viktigt att myndigheterna har åtagit sig att inte införa några ytterligare nya särskilda avbetalningssystem.

Den nya regeringen har antagit en ny, bred handlingsplan för att senast 2021 reglera den återstående stocken av utestående skulder, efter en period med brist på framsteg under den tidigare planen sedan programmets slut. Vid utgången av augusti 2019 var den stock av utestående skulder som bevakas inom ramen för förstärkt övervakning fortfarande stor och uppgick till 1,3 miljarder euro, jämfört med 1,7 miljarder euro ett år tidigare. Detta är betydligt högre än målet om noll utestående skulder vid avslutandet av ESM-programmet. Syftet med den nya handlingsplanen är att minska nettostocken av utestående skulder till 1 miljard euro senast i december 2019 och att till fullo reglera de utestående skulderna senast vid utgången av 2020, med undantag för pensionsanspråk på 140 miljoner euro som ska regleras senast i juni 2021. Handlingsplanen behandlar de främsta problemen med regleringen av utestående skulder och ledsagas av ett antal rättsliga, administrativa och informationstekniska åtgärder för att uppnå målen.

Åtgärder för att undvika att nya utestående skulder uppstår (ett särskilt åtagande för mitten av 2019) är på gång, men det behövs mer tid för att utforma och genomföra dem till fullo. Vid sin uppföljningsrevision konstaterade den grekiska revisionsrätten att det gjorts framsteg i fråga om de flesta av dess rekommendationer, men också att vissa av de viktigaste rekommendationerna kräver mer tid, även med tanke på den mycket korta tid som förflutit sedan dess första revision. Som en del av den nya handlingsplanen för skuldreglering kommer myndigheterna genom ett ministerbeslut att inrätta en styrkommitté, i syfte att säkerställa ett genomförande i tid av både handlingsplanen för skuldreglering och planen för att motverka ackumulering av nya utestående skulder. Den grekiska revisionsrättens kvarvarande förhandsrevisioner avseende offentliga medel utanför budgeten och lokala myndigheter har fasats ut som planerat.

Genomförandet av ett enda konto för statskassan och en enhetlig kontoplan fortsätter på det hela taget enligt plan. Ett fullständigt genomförande av ett enda konto för statskassan senast vid utgången av 2019 kommer att kräva ytterligare arbete, men går överlag framåt. När det gäller den enhetliga kontoplanen har den nya regeringen inrättat en styrkommitté för att övervaka projektet och vidtagit vissa inledande åtgärder för att genomföra kontoplanen även i budgeten för offentliga investeringar, men större klarhet krävs när det gäller ett fullständigt genomförande på detta område.

SOCIAL TRYGGHET

Högsta förvaltningsrätten har bekräftat att de viktigaste inslagen i 2016 års pensionsreform är förenliga med författningen, men vissa aspekter av reformen kommer att behöva ändras. Myndigheterna håller på att utarbeta förslag som behandlar de frågor som tas upp i Högsta förvaltningsrättens avgörande och har åtagit sig att hitta lösningar för att kostnaderna för de nödvändiga ändringarna ska kunna täckas av arbetsmarknadsministeriets budget för 2020. När det gäller offentliga tjänstemäns pensionsrättigheter har dock Revisionsrättens andra avdelning nyligen kommit fram till en slutsats som står i direkt motsats till Högsta förvaltningsrättens avgörande, vilket skapar ytterligare osäkerhet.

Uppbördens av 2018 års återkrav av hälso- och sjukvårdsutgifter (ett särskilt åtagande för mitten av 2019) har försenats på grund av ändringar i återbetalningsplanen, även om den lagstiftning som krävs kommer att träda i kraft inom kort. Starten av uppbörden, ursprungligen planerad till juni, påverkades av myndigheternas beslut att förlänga den maximala återbetalningstiden för återkravet till som högst 120 månatliga delbetalningar. Även om de flesta av vårdinrättningarna väntas återbetala inom fem år leder ändringen ändå till en samlad utspädning av utbetalningarna och försämrar sjukförsäkringskassans likviditetssituation. EU-institutionerna har uppmuntrat myndigheterna att öka sina insatser på detta område.

Myndigheterna planerar att vidta ett antal åtgärder för att rationalisera hälso- och sjukvårdsutgifterna, vilket skulle kunna minska återkraven på medellång och lång sikt, men åtgärdernas syfte måste vara förenligt med vissa andra åtgärder på senare tid som går i motsatt riktning. Myndigheterna planerar att inrätta ett nationellt cancerregister och en byrå för utvärdering av medicinsk teknik, stärka läkemedelskommittén och intensifiera arbetet med att utveckla kliniska

protokoll, liksom andra åtgärder. Detta är alla steg i rätt riktning, även om effekterna av dem väntas kunna bli förverkligade först på längre sikt. Samtidigt har myndigheterna skjutit upp den årliga uppdateringen av prisbulletinen, som vanligtvis leder till en justering av läkemedelspriserna, och har för avsikt att avskaffa introduktionsavgiften på 25 % för innovativa läkemedel. Båda dessa åtgärder kan potentiellt höja beloppet av återkrav under de kommande månaderna.

Framstegen i arbetet med åtagandena för mitten av 2020 att höja andelen centraliserad upphandling när det gäller sjukhusens utgifter och att konsolidera nätverket av vårdinrättningar går långsamt. Myndigheterna håller dock fast vid reformen och planerar att göra om det nyligen inrättade centrala upphandlingsorganet för att öka dess flexibilitet och effektivitet på medellång sikt. Med tekniskt stöd via Europeiska kommissionen har myndigheterna också gjort framsteg med att uppdatera ersättningssystemet för sjukhus. Det är viktigt för myndigheterna att bygga vidare på de framsteg som gjorts.

Myndigheterna har senarelagt öppnandet av ytterligare vårdcentraler för att ompröva den lämpligaste strukturen för tillhandahållande av primärvård, även om de har meddelat sin avsikt att bevara de grundläggande principerna i den redan antagna reformen. Som en följd av detta anses öppnandet av högst tio ytterligare primärvårdscentraler under de närmaste sex månaderna vara genomförbart. Tidsplanen för införandet av viktiga inslag i reformen, såsom obligatorisk registrering hos en familjeläkare och slussfunktioner, har ännu inte klargjorts.

När det gäller socialpolitik görs framsteg i arbetet med att reformera ramverket för förmåner till personer med funktionsnedsättning (ett särskilt åtagande för mitten av 2019), men med betydande tekniskt relaterade förseningar som ligger utanför myndigheternas kontroll. Förbättringen och förenklingen av de administrativa förfarandena för att fastställa status som person med funktionsnedsättning går framåt, men den nya metoden för att fastställa denna status på grundval av både en medicinsk bedömning och en funktionsbedömning har ännu inte antagits. Den nya metoden borde ha utvecklats på grundval av resultaten från ett pilotprojekt som försenades av orsaker utanför myndigheternas kontroll. En reviderad tidsplan kommer att överenskommas när utvärderingen har mottagits, och under förutsättning att utvärderingen finns tillgänglig inom kort bör ett diskussionsdokument om reformen bli tillgängligt senast i februari och reformen påbörjas senast i juni 2020.

Arbetet med de särskilda åtagandena för utgången av 2019 när det gäller att fullborda systemet med social solidaritetsinkomst och översynen av subventionerna för lokal kollektivtrafik fortsätter. Myndigheterna har slutfört den andra pelaren i systemet med social solidaritetsinkomst – social inkludering – och arbete pågår med den tredje pelaren, som bygger på ett tillhandahållande av aktiva arbetsmarknadsåtgärder för att hjälpa mottagarna i systemet att (åter)inträda på arbetsmarknaden. För att uppnå detta håller myndigheterna på att utveckla en mer systematisk strategi för utformning och förvaltning av aktiva arbetsmarknadsåtgärder, som har testats och gradvis borde utvidgas efter det att den utvärderats. När det gäller den kommande översynen av systemet med subventioner för lokal kollektivtrafik har myndigheterna bekräftat sitt åtagande att senast vid utgången av 2019 utvärdera det nuvarande systemet med subventionerade priser för lokal kollektivtrafik och att följa upp eventuella rekommendationer för att förbättra systemet.

POLITIK FÖR DEN FINANSIELLA SEKTORN

De grekiska bankernas likviditetssläge har förbättrats ytterligare och det finns tecken på att bankernas tillträde till marknaden gradvis håller på att återupprättas, även om stora risker och utmaningar relaterade till den tidigare utvecklingen kvarstår. Bankerna har fortfarande en stor stock av nödlidande lån, samtidigt som andra problem finns kvar, såsom den bräckliga lönsamheten och starka kopplingen mellan kreditinstitut och deras statsobligationer, bland annat genom den höga andelen uppskjutna skattekrediter i bankernas kapital. Den grekiska banksektorn står inför utmaningen att öka sin motståndskraft och påskynda minskningen av nödlidande lån, samtidigt som den förbättrar sin förmåga att finansiera tillväxt.

De grekiska bankernas förbättrade likviditetsläge och ett ökat insättarförtroende ledde till att kapitalkontrollerna hävdes till fullo från och med den 1 september 2019 (ett kontinuerligt särskilt åtagande). Under de nio första månaderna 2019 ökade bankernas inlåning från den privata sektorn med omkring 3,5 % och det akuta likviditetsstödet återbetalades helt i början av året. Samtidigt som avskaffandet av kapitalkontroller normaliserar den grekiska ekonomins funktion och stöder förtroendet för ekonomin, blir det ännu viktigare att påskynda insatserna för att stärka banksystemet och stärka insättarnas förtroende.

Takten i minskningen av nödlidande lån accelererade 2019, men nivåerna på de nödlidande lånen är fortfarande mycket höga. De nödlidande lånen i det grekiska banksystemet nådde sin kulmen i mars 2016 på 107,2 miljarder euro eller 48,8 %. Takten i minskningen av sådana lån har accelererat sedan 2018 och motsvarade 45,4 % respektive 43,6 % av den totala utlåningen vid utgången av 2018 respektive i mitten av 2019. Detta låg i stort sett i linje med de operativa mål som fastställts av de fyra systemviktiga bankerna, under övervakning av tillsynsmyndigheten. Även om andelen nödlidande lån fortfarande är mycket hög är den senaste tidens påskyndade minskning av de nödlidande lånen mer uttalad i absoluta tal: stocken minskade till 75,4 miljarder euro vid utgången av juni 2019, dvs. med 13,5 miljarder euro eller 15 % på 12-månadersbasis. Under de kommande åren planerar de fyra systemviktiga bankerna att ytterligare avsevärt minska stocken nödlidande lån till 26 miljarder euro eller 19,2 % fram till utgången av 2021. I detta syfte kommer ytterligare ansträngningar att krävas av både bankerna och myndigheterna: bankerna behöver påskynda den ”organiska” resolutionen av nödlidande lån och stärka insatserna för att identifiera och i tillräcklig utsträckning åtgärda strategiska betalningsinställelser, medan myndigheterna förväntas se till att den rättsliga ramen och rättsväsendet effektivt kan stödja resolutionen av nödlidande lån.

Systemomfattande initiativ, t.ex. Herkulesystemet för skydd av tillgångar, kan bidra till att sanera de grekiska bankernas balansräkningar. Inom ramen för systemet får varje bank överföra nödlidande lån till separat förvaltade specialföretag, som kan emittera lägre prioriterade värdepapper, mezzaninvärdepapper och prioriterade värdepapper, med en statlig garanti för de prioriterade värdepapperen. I utbyte mot den erbjudna garantin får staten avkastning på marknadsvillkor. Externa serviceföretag kommer att förvalta tillgångarna. I oktober 2019 drog kommissionen slutsatsen att systemet, som liknar Italiens garantisystem för värdepapperisering av bankers nödlidande lån, inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Fokus ligger nu på att slutföra utformningen av systemet för skydd av tillgångar och påbörja ett snabbt genomförande. Deltagandet i systemet är frivilligt, medan garantiramen skulle kunna stödja ett betydande borttagande av nödlidande lån från samtliga bankers balansräkningar. Den nuvarande förbättringen av villkoren för statens upplåning ger bankerna en möjlighet att uppnå ett relativt lågt pris för den statliga garantin, även om marknadsrisken måste beaktas. Systemets framgång kommer bland annat att bero på hur bankernas lagstadgade kapital utvecklas, garantirelaterade kostnader och förluster från försäljningen av värdepapper till investerarna. Systemet kommer att löpa under 18 månader, med möjlighet till förlängning. Myndigheterna skulle också kunna undersöka ytterligare åtgärder, inbegripet kompletterande system, för att ytterligare stödja banksektorns hälsa.

Myndigheterna arbetar med en rad initiativ för att stärka ramen för resolution av nödlidande lån, men utrymme finns för att påskynda genomförandet. Genomförandet av nedan beskrivna åtgärder övervakas och bedöms inom ramen för den förstärkta övervakningen och det **kontinuerliga särskilda åtagandet** att ”fortsätta att genomföra reformer för att återupprätta ett sunt bankväsende, bl.a. när det gäller hanteringen av nödlidande lån”.

- **Elektroniska auktioner:** Trots framstegen under första halvåret 2019 är det fortfarande så att de flesta elektroniska auktioner ställs in eller avbryts, eller blir resultatlösa till följd av bristande intresse bland anbudsgivarna, och de flesta av de framgångsrikt utauktionerade fastighetstillgångarna förvärvas fortfarande av banker. Identifierade hinder som leder till inställda eller avbrutna e-auktioner på grund av förfarandemissbruk håller för närvarande på att bedömas.

De grekiska myndigheterna har inrättat en arbetsgrupp för att bedöma problemets omfattning och andra potentiella hinder, i syfte att fastställa och rekommendera nödvändiga motåtgärder. Myndigheterna har lämnat en inledande analys av skälen till det oförändrade läge som beskrivs ovan och har lovat att inom kort lämna en fullständig rapport.

- **Eftersläpningen i handläggningen av ärenden som rör insolventa hushåll:** Arbetet med att eliminera eftersläpningen av domstolsärenden inom ramen för insolvensregelverket för hushåll (ett särskilt åtagande för utgången av 2021) är kraftigt försenat. Det är viktigt att myndigheterna ökar lägre domstolars handläggningskapacitet för att fullständigt eliminera eftersläpningen, inklusive ärenden inom ramen för det nya systemet för skydd av primära bostäder, senast vid utgången av 2021, genom att utarbeta en lämplig uppdaterad handlingsplan senast i slutet av december 2019. EU-institutionerna har uppmuntrat myndigheterna att bedöma den historiska utvecklingen av antalet ärenden (handlagda ärenden jämfört med inflödet av nya ärenden) och lägga fram lämpliga åtgärder för att förverkliga planen för eliminering av eftersläpningen vid utgången av 2021.
- **Skattemässig behandling av avskrivna lån:** Ett ändringsförslag som återinför den förmånliga skattebehandling av låneavskrivningar som löpte ut vid utgången av 2018 när det gäller skuldomstruktureringsärenden som genomförs fram till utgången av 2019 är för närvarande föremål för offentligt samråd. I den relevanta bestämmelsen anges att det avskrivna beloppet inte kommer att betraktas som en inkomst för gäldenären och kommer att undantas från den skatt som tas ut på donationer. Detta tar itu med de negativa incitament för skuldomstrukturerings som beror på att den tidigare skattebehandlingen har upphört att gälla.
- **Skydd av primära bostäder:** Efter lanseringen av den elektroniska plattformen sommaren 2019 godkändes åtgärden av kommissionen enligt reglerna för statligt stöd. Myndigheterna har ändrat ramen och it-plattformen för att underlätta ansökningar. De avser att förlänga systemet med fyra månader och avsluta det senast vid utgången av april 2020. Även om ett sådant tekniskt uppskjutande skulle kunna bidra till att öka utnyttjandet av systemet från dess nuvarande låga nivåer fördröjer det normaliseringen av betalningskulturen. Myndigheterna har också åtagit sig att påskynda arbetet med att harmonisera insolvensreglerna. Institutionerna kommer att rapportera om slutförandet av bägge inslagen inom ramen för den förstärkta övervakningen. Enligt den nya ramen skulle det tillåtas att fritt ta i anspråk alla säkerheter, inbegripet primära bostäder, vilket skulle bidra till att normalisera banksektorns kreditgivning till ekonomin.
- **Insolvensregelverk:** Förberedelser för harmonisering och integrering av konkurs- och insolvensordningar har inletts. Det är mycket önskvärt att utforma en väl avgränsad och systemkonsekvent enhetlig ram, vilket bör anförtros en kommitté för utarbetande av lagstiftning och genomföras utifrån ett helhetsperspektiv och på ett tekniskt grundligt sätt utan otillbörlig brådska. Myndigheterna har utarbetat ett diskussionsunderlag som grund för utformningen av ett utkast till ett nytt gemensamt insolvensregelverk senast vid utgången av april 2020, där de grundläggande målen för denna reform fastställs.
- **Lagen om civilrättsliga förfaranden:** Bedömningen av genomförandet av den reformerade lagen om civilrättsliga förfaranden går framåt, men sackar efter på grund av nedärvda förseningar. Utifrån samråd med berörda parter genomför den berörda arbetsgruppen nu en omfattande utvärdering av reformen. Dess arbete kommer att åtföljas av att det bildas en kommitté för utarbetande av lagstiftning, som kommer att utforma eventuellt nödvändiga ändringar som ska antas före utgången av 2020.
- **Ekonomiutbildning för domare:** Myndigheterna har rapporterat ytterligare framsteg med att ge domare ekonomisk utbildning, särskilt i fråga om hushålls insolvens. Två utkast till dekret av premiärministern har lämnats till Högsta förvaltningsrätten för den erforderliga bedömningen av förenlighet med författningen. Myndigheterna arbetar också med att utnämna domstolspersonal, en åtgärd som avsevärt försenats.
- **Rättsliga garantier för banktjänstemän som handlägger skuldomstruktureringsärenden:** En ändring av strafflagen som syftar till att åtgärda problem i samband med pågående domstolsärenden mot banktjänstemän som är inblandade i tidigare skuldomstrukturerings och

skyddet av dessa tjänstemän i samband med pågående och framtida omstruktureringar har antagits. Effekterna av denna lagstiftning för Greklands regelverk kommer att följas upp inom ramen för den förstärkta övervakningen.

- **Statliga garantier:** I september 2019 var eftersläpningen avseende ianspråktaga statliga lånegarantier fortfarande stor och hade ökat sedan den förra rapporten, främst till följd av ökade anspråk från banksektorn och trots ansträngningarna för att påskynda handläggningen. Myndigheterna har lagt fram en uppdaterad handlingsplan och en motsvarande sjuårig betalningsplan för reglering av de 2 miljarder euro i lånegarantier som tagits i anspråk av affärsbanker. Handlingsplanen syftar till att åtgärda flaskhalsar i samarbete med bankerna, och samtidigt stärka personalresurserna vid den statliga revisionsmyndigheten och uppgradera it-ramen. Med beaktande av bland annat den långa eftersläpningen efter det att garantierna tagits i anspråk, vilka i vissa fall skedde så tidigt som 2012, undersöker myndigheterna utrymmet för en betalningsprofil som inte överstiger fyra år och ledsagas av lämpliga åtgärder för att säkerställa dess trovärdighet.

Greklands finansiella stabilitetsfond har fortsatt att utöva sina aktieägarrättigheter i de fyra systemviktiga bankerna, bidragit till policyer för resolution av nödlidande lån och förbättrat styrningen av dem. I egenskap av aktieägare utvärderade och godkände fonden flera avyttringar, ifrågasatte bankers strategier och policyer och bidrog till policyerna för minskning av nödlidande lån. Fram till oktober 2019 hade bankerna till största delen genomfört fondens rekommendationer från 2017 års översyn av styrelsearbetet och styrningen, som främst hade inriktats på bankernas riskhanteringskultur, regelefterlevnad och interna kontrollramar. Genomförandet av den fondstrategi för avyttringar som antogs 2018 är i sin första förberedande fas, och enligt den ska fonden sträva efter att på ett ändamålsenligt sätt ifrågasätta bankernas strategier och affärsmodeller så att värdehöjande initiativ främjas. Diskussionerna mellan fonden och finansministeriet om andra myndigheters potentiella deltagande i slutfasen av avyttringar och det rättsliga skyddet för fondens styrande organ och personal har ännu inte slutförts. Att bevara oberoendet för Greklands finansiella stabilitetsfond är en hörnsten i arbetet med att återställa banksektorns hälsa.

ARBETSMARKNAD

Myndigheterna har åtagit sig att fortsätta att bevaka arbetsmarknaden och löneutvecklingen och avser att göra en bedömning i efterhand av den nyligen genomförda höjningen av minimilönen. Detta arbete kommer att få tekniskt stöd från Världsbanken, som tillhandahålls genom Europeiska kommissionen, och dess resultat är avsett att kunna användas i nästa översyn av minimilönen 2020.

Myndigheterna är på väg att slutföra genomförandet av en handlingsplan för att bekämpa odeklarerat arbete för 2017–2019 senast vid utgången av 2019 och förbereder en uppföljning. Den nuvarande handlingsplanen främjar en integrerad strategi för odeklarerat arbete, inbegripet åtgärder för att stärka samarbetet mellan olika institutioner och förbättra förmågan att upptäcka odeklarerat arbete. Myndigheterna kommer att utforma en uppföljning av handlingsplanen efter det att en efterhandsutvärdering av alla genomförda åtgärder har slutförts genom tekniskt stöd via Europeiska kommissionen. Dessa åtgärder har åtföljts av ett antal ytterligare åtgärder på senare tid för att uppmuntra arbete i den formella ekonomin och för att begränsa missbruket av deltidarbete, som ofta döljer odeklarerat heltidsarbete. Dessa åtgärder innefattar i synnerhet en ökning av övertidsersättningen för deltidarbetare och en utvidgning av systemet för arbetsregistrering så att systemet även kan omfatta atypiska anställningsformer. Regeringen planerar också att under 2020 införa ett digitaliserat system för registrering av arbetstid.

I den nya propositionen för utveckling från oktober 2019 infördes ett antal ändringar av ramen för kollektivförhandlingar. Genom propositionen införs möjligheten för vissa företag att på sektorsnivå avstå från förhandlingar. Den innebär också en ändring av förfarandet för att förlänga sektorsvisa avtal som inte längre förlängs automatiskt utan av arbetsmarknadsministern, förutsatt att

vissa villkor är uppfyllda. Andra nya inslag är inrättandet av ett offentligt register för arbetsgivarorganisationer och fackföreningar i syfte att bättre kunna kontrollera deras representativitet och en begränsning av den ensidiga användningen av skiljeförfaranden. Det återstår att se hur dessa förändringar kommer att påverka kollektivförhandlingarna i praktiken. Även om de nya kraven för att förlänga kollektivavtal kan minska incitamenten för förhandlingar på sektorsnivå, kan möjligheterna till undantag – om de utnyttjas av arbetsmarknadens parter – främja den sociala dialogen både på företagsnivå och på sektorsnivå.

Den nya regeringen har inlett ett ambitiöst reformprogram som syftar till att modernisera utbildningssystemet och föra det närmare god praxis. Detta arbete är välkommet och borde ha inletts långt tidigare, med tanke på de långvariga utmaningarna, däribland ineffektiv resursfördelning, låg autonomi, dåliga utbildningsresultat, kompetensglapp och brister i styrningen av högre utbildningsanstalter.

PRODUKTMARKNADER OCH KONKURRENSKRAFT

Även om det inte finns många reformåtaganden avseende produktmarknader och konkurrenskraft som har en tidsfrist som är relevant för denna cykel av förstärkt övervakning, är det värt att betona att viktiga strukturreformer på detta avgörande område har inletts inom ramen för programmet och kommer att kräva flera år av kontinuerligt genomförande för att säkerställa en varaktig förbättring av företagsklimatet, investeringarna och tillväxten. De brett baserade strukturreformer som inletts de senaste åren har redan börjat förbättra de grekiska produktmarknadernas funktion. Greklands exportmarknadsandelar ökar och de utländska direktinvesteringarna visar en uppåtgående trend, om än från en mycket låg nivå. Det kommer dock att krävas ytterligare insatser för att minska Greklands betydande investeringsgap och förbättra Greklands ranking om man ser till jämförande indikatorer för internationell konkurrenskraft. Det har sedan länge funnits brister i fråga om bland annat registrering av fastigheter och kontroll av att kontrakt efterlevs, men det finns också betydande eftersläpningar när det gäller digital ekonomi, produktmarknadsreglering och konkurrenskraft på regional nivå.

Den nya regeringen har tillkännagett en avsikt att driva en starkt tillväxt- och investeringsvänlig agenda. Efter sitt tillträde har regeringen tagit ett antal inledande steg som banar väg för ett bättre affärslandskap. Detta inbegriper lagstiftning för att främja övergången till en ”digital stat”, förbättra lagstiftningens kvalitet och påskynda den rättsliga kodifieringen. Regeringen tar också de första stegen mot en samordnad strategi för att främja en mer utåtriktad ekonomi, ett område där strategin skulle kunna vara mycket mer ambitiös. Framsteg med att lägga om ekonomin mot lovande exportinriktade sektorer som jordbruk och livsmedelsindustri, turism, transport, logistik och högteknologiska sektorer, inbegripet genom utveckling av strategier för smart specialisering, skulle bidra till att stärka bytesbalansen och förbättra den mycket negativa och allt sämre finansiella nettoställningen mot omvärlden.

Ytterligare åtgärder har införts genom den nyligen antagna utvecklingslagen. De innefattar anpassning av systemet för klassificering av störningar till miljöklassificeringen, som harmoniserats med relevanta EU-rättsakter, färre licenskrav och utveckling av en gemensam digital karta för att skapa klarhet och öppenhet om regler för markanvändning för investerare, samt förändringar i den fysiska planeringen för att påskynda större investeringsprojekt.

Regeringen har börjat bra i fråga om att lansera initiativ för att förbättra företagsklimatet och planerar ytterligare åtgärder för att effektivisera regleringsprocesser och stimulera investeringar i nyckelsektorer. Det är mycket viktigt att skapa varaktigt säkra förhållanden och större incitament för investerare. I detta syfte har regeringen meddelat att den kommer att fortsätta att prioritera ytterligare åtgärder för att rationalisera och påskynda tillståndsförfaranden, särskilt när det gäller miljölicenser. Detta skulle vara särskilt viktigt för att främja investeringar, särskilt i verksamhet med stora ekonomiska effekter, liksom ytterligare åtgärder för att se över ramarna för markanvändning och tillståndsgivning i Attika, och för att stärka mekanismerna för kontroll av reglefterlevnad.

Som vägledning för att slutföra reformen av investeringslicensiering, som ingår i de särskilda åtagandena fram till 2022, har den nya regeringen tagit fram reviderade handlingsplaner. Enligt de reviderade planerna förbinder sig myndigheterna att hålla de tidsfrister som angetts inom ramen för förstärkt övervakning. Tidigare förseningar har dock gjort det svårare att genomföra vissa reforminslag (dvs. förenkling av lagstiftningen i de 24 sektorer som ännu inte omfattas av reformen av investeringslicensiering och utveckling av verktyg för miljöaspekterna av inspektionsramen). Det är därför avgörande att regeringen avsätter tillräckliga resurser för processen. När det gäller översynen av klassificeringen av störningar har myndigheterna åtagit sig att anpassa systemet till miljöklassificeringssystemet senast i mitten av 2020, i linje med den relevanta bestämmelse som ingår i den nyligen antagna utvecklingslagen och ett år tidigare än åtagandetidsfristen. Dessutom verkar arbetet med anbudsförfarandet för det berörda it-systemet, som ska vara slutfört vid utgången av 2019, i stor utsträckning gå enligt plan. Slutligen har myndigheterna åtagit sig att skydda integriteten hos de kritiska reformer som genomförts, och en formaliserad mekanism för att uppnå detta väntas bli inrättad.

När det gäller markanvändning går reformerna framåt. Skogskartor för cirka 95 % av landet har färdigställts, vilket väsentligen innebär att målet att slutföra den sista fasen av utarbetandet av skogskartor (**ett särskilt åtagande för mitten av 2019**) har uppnåtts. Av dessa kartor har cirka 44 % ratificerats och således blivit slutgiltiga. Fastighetskartläggningen har slutförts för omkring en tredjedel av de 39 miljoner fastighetsrätterna i Grekland, och arbetet med den återstående delen pågår. Deklarationen av fastigheter för fastighetskartläggningen tar fart, och myndigheterna överväger ytterligare åtgärder för att påskynda processen. Upprättandet av en institutionell ram för fastighetsregistret går framåt, men har stött på svårigheter. Denna vår hade i synnerhet integreringen av kontoren för registrering av fastighetsinteckningar i det nya fastighetsregistret gått långsammare än planerat, och myndigheterna har åtagit sig att påskynda övergången till den nya enheten. Positiva lagstiftningsåtgärder har vidtagits på området för fysisk planering med målet att påskynda genomförandet av lokala detaljplaner och godkännandet av större investeringar (särskilda detaljplaner).

Myndigheterna har gjort ansträngningar för att stabilisera finanserna för den etablerade energiaktören (Public Power Corporation) och har aviserat ambitiösa energimarknadsreformer, som kommer att påverka tidsplanen för genomförandet av målmodellen för elektricitet (ett särskilt åtagande för mitten av 2019). Myndigheternas beslutsamma åtgärder för att stärka Public Power Corporations finanser återspeglades i en positiv ekonomisk halvårsrapport, som var en viktig signal för marknaderna. Myndigheterna utarbetar för närvarande åtgärder för att ta itu med de mer långsiktiga problemen med obetalda skulder och aktörer som gör strategiska betalningsinställelser. Myndigheterna beslutade att ställa in den sista planerade auktionen i oktober inom ramen för NOME (ny organisation av elmarknaden), som infördes som en övergångsåtgärd medan energimarknadsreformer skulle genomföras för att öppna marknaden för konkurrens. En sådan reform var genomförandet av målmodellen, som är på god väg att förverkligas inom den nya tidsfristen i juni 2020. En sammankoppling med angränsande marknader bör följa. Myndigheternas förslag om att påskynda skapandet av terminsmarknaden är välkommet.

Myndigheterna har lagt fram en ambitiös plan för en långsiktig omvandling av energimarknaden i Grekland och har meddelat sin avsikt att formellt lägga fram reviderade antitrustregler i januari 2020. Själva kärnan i energistrategin innefattar att stänga ned all brunkolseldad kapacitet senast 2028, med en betydande andel nedläggningar som äger rum mycket tidigare. Regeringen överväger också att vidta ytterligare åtgärder för att öppna marknaden för konkurrens. Om dessa planer genomförs fullt ut skulle en viktig utveckling mot en målmodellsbaserad, öppen marknad, som är mindre beroende av fossila bränslen och öppen för att utöka sin kapacitet för förnybar energi, redan kunna iakttas 2020. Inriktningen på denna långsiktiga strategi är välkommen, men ytterligare mer omedelbara åtgärder krävs för att ta itu med Public Power Corporations marknadsdominans, t.ex. genom det pågående antitrustförfarandet. Uppgifter om Public Power Corporations marknadsandelar tyder på att konkurrenterna kommer in på marknaden i detaljist- och grossistledet, men dess dominerande ställning och dess exklusiva tillgång till brunkolsbaserad

produktion är fortfarande ett problem. I detta sammanhang bör noteras att det mot en bakgrund av rättslig osäkerhet och brist på insyn inte mottogs några bud under den andra ansökningsomgången för avyttring av brunkolsverksamheten i juli 2019 (ett oavslutat särskilt åtagande för utgången av 2018, vilket fördröjts). Att denna avyttring inte ägde rum innebar att antitruståtagandet överträdde, och därför måste alternativa motåtgärder hittas. Myndigheterna meddelade formellt sin avsikt att lägga fram reviderade motåtgärder i januari 2020.

Greklands gasmarknad är fortfarande liten, men växande. Den slutförda försäljningen av överföringsnätet och den systemansvariga för överföringssystemet för naturgas, liksom den pågående försäljningen av det offentliga gasbolaget, kommer att leda till ett ytterligare öppnande av marknaden och inhemska investeringar, medan fortlöpande framsteg med projekt såsom sammanlänknings mellan Bulgarien och Grekland och en ökande LNG-import visar att Grekland kan bli en regional energiknutpunkt. Myndigheterna håller på att se över den planerade försäljningen av det offentliga gasbolaget, även om den reviderade planen är uppmuntrande, med en försäljning av en större statlig andel och bestämmelser för att säkerställa fullständig åtskillnad.

HELLENIC CORPORATION OF ASSETS AND PARTICIPATIONS (HCAP) OCH PRIVATISERINGAR

Det arbete som utförs av HCAP på de nyckelområden som omfattas av åtagandena gentemot Eurogruppen fortsätter. Genomförandet av den strategiska planen (**ett kontinuerligt åtagande**) pågår, och översynen av styrelsen gör framsteg. HCAP:s styrelse har slutfört översynen/utbytet för de flesta av dess statligt ägda dotterbolag (**ett särskilt åtagande för mitten av 2019**), i linje med vad som är tekniskt genomförbart. Detta innebär utnämning av nya styrelseledamöter för Hellenic Post och Public Power Corporation, vilket underlättar de förändringar som krävs i dessa företag. Myndigheterna har samarbetat på ett meningsfullt sätt när det gäller de reformer som genomförs av HCAP. De har genom en rättslig ändring väsentligt förbättrat situationen i fråga om låga tak för ersättningar till styrelseledamöter för de större icke-börsnoterade statsägda företag som sorterar under HCAP, vilket underlättar den framtida processen med översynen av styrelser. Sedan den tredje rapporten om förstärkt övervakning offentliggjordes i juni 2019 har HCAP gjort ytterligare framsteg när det gäller att förbättra bolagsstyrningen i de statsägda företagen. Företagsgruppens första koncernredovisning, för år 2018, utarbetades och lades fram för godkännande på bolagsstämma. Genomförandet av samordningsmekanismen, som styr samverkan mellan myndigheterna och HCAP när det gäller uppdrag och mål för de statsägda företag som sorterar under HCAP, återupptogs i oktober med prioritering av fyra statsägda företag (de centrala marknaderna för Aten och Thessaloniki, Korintkanalen och den nationella mässorganisationen Helexpo). Uppdragen och resultatmålen för dessa statsägda företag väntas snart bli färdigställda, genom att HCAP redan har gjort betydande förberedelser och diskuterat dessa med de behöriga myndigheterna.

Myndigheterna har i hög grad ökat farten i privatiseringsprocessen. En uppdaterad tillgångsutvecklingsplan har antagits (**ett kontinuerligt åtagande**) och framstegen med pågående transaktioner har intensifierats under de tre senaste månaderna. Särskilt följande resultat har uppnåtts:

- **Hellinikon (utveckling av platsen för Atens tidigare internationella flygplats, ett oavslutat särskilt åtagande för utgången av 2018):** Myndigheterna har fäst stor vikt vid och starkt engagerat sig i transaktionen och avsevärt intensifierat ansträngningarna för att skapa förutsättningar för en överföring av aktier till den investerare som föredras, nämligen Lamda. Den senaste tidens övergripande utveckling är betydande och ett finansiellt avslut skulle kunna ske under de kommande månaderna.
- **Marinan i Alimos (ett särskilt åtagande för mitten av 2019):** Den föredragna investeraren valdes ut den 16 april 2019. Revisionsrätten godkände anbudsförfarandet den 26 juni 2019. Nästa steg är förfaranderelaterade. Således görs tillfredsställande framsteg i anbudsförfarandet för den långsiktiga koncessionen för marinan i Alimos, men det finansiella avslutet förväntas inte ske före utgången av 2019.

- **Hellenic Petroleum (ett särskilt åtagande för mitten av 2019):** Inga bindande anbud lämnades in för den gemensamma försäljningen (tillsammans med PanEuropean Oil and Industrial Holdings S.A., den andra strategiska ägaren till Hellenic Petroleum) av en majoritetsandel (50,1 %), vilket innebär att denna transaktion inte uppvisar något positivt resultat. Det finansiella avslutet är således utan tvekan föremål för betydande förseningar. Den grekiska privatiseringsfonden (Taiped) har fått ett tekniskt mandat att undersöka alla tillgängliga möjligheter att genomföra en transaktion. Det slutliga beslutet om struktur och tidpunkt ligger hos de grekiska myndigheterna och bör fattas utifrån vad som ger Grekland det bästa kommersiella och strategiska värdet. Strategin väntas klargöras och en tidsplan beslutas före utgången av 2019.
- **Försäljning av 30 % av Athens internationella flygplats:** De utestående frågorna om bolagsstyrning, som hade försenat transaktionen, har lösts av myndigheterna. Anbudsförfarandet går därmed framåt. Den 29 oktober 2019 uttryckte tio investeringsprogram sitt intresse för att förvärva 30 % av aktierna i företaget (Fas A). De bindande anbuden väntas läggas fram i början av 2020, och transaktionen väntas avslutas finansiellt före utgången av 2020.
- **Det offentliga gasbolaget:** Myndigheterna överväger förändringar av företagets omstrukturering och en uppdelning i en affärsenhet (gasleverans i grossist- och detaljistledet) och en infrastrukturenhet (gasdistributionsnät), medan HCAP:s intressen i internationella strategiska gasinfrastrukturprojekt skulle överföras till ett nytt företag. Det är myndigheterna som beslutar vilken företagsstruktur som ska gälla, förutsatt att den överensstämmer med principerna i den villkorsförteckning som avtalades i juni 2018. De grekiska myndigheterna har meddelat att de avser att fullständigt avyttra sin andel (65 %) i både affärsenheten och infrastrukturenheten, och därmed öka de förväntade privatiseringsintäkterna, samtidigt som det underlättar en åtskillnad på gasmarknaden.
- **Koncession för Egnatia-motorvägen:** Med tanke på tidigare förseningar och hinder krävs det fortfarande ett antal åtgärder innan bindande anbud kan lämnas in (bland annat relaterade till genomförandet av den vägtullspolitik som godkänts av kommissionen, uppförande och drift av betalstationer och säkerhetscertifiering av broar och tunnlar). Myndigheterna har betonat sitt åtagande att häva blockeringen av transaktionen, men uppföljningen av detta måste vara beslutsam.
- **Regionala hamnar:** Myndigheterna är positiva när det gäller att ge valfrihet i fråga om privatiseringstransaktionen (dvs. huvudkoncession, underkoncession eller försäljning av eget kapital) för varje hamn. Taipeds konsulter väntas inom kort leverera den berörda studien och myndigheterna anta en nödvändig rättslig ändring som ger Taiped valmöjligheten, så att anbudsförfarandet för de två första hamnarna kan inledas.

OFFENTLIG FÖRVALTNING OCH RÄTTSVÄSENDE

Urvalsprocessen för förvaltningssekreterare (ett åtagande för utgången av 2018) har ställts in och ersatts med inrättandet av en permanent förvaltningschefsposition och en betydande ändring av delegeringen av befogenheter att underteckna enskilda akter från den politiska till den administrativa nivån. För att säkra de resultat som uppnåts i fråga om avpolitisering av den offentliga förvaltningen och institutionell kontinuitet har myndigheterna dock åtagit sig att genomföra de antagna åtgärderna utan dröjsmål, och urvalsprocessen för direktörer och avdelningschefer fortsätter i enlighet med den befintliga rättsliga ramen. Myndigheterna har också åtagit sig att återinföra ett öppet urvalsförfarande för högre chefstjänster hos offentlighetsrättsliga och privaträttsliga juridiska personer senast i maj 2020 och att anta åtgärder för att skapa permanenta organisationsstrukturer vid regeringskansliet. En oberoende bedömning av urvalsprocessen för förvaltningssekreterare (ett särskilt åtagande för mitten av 2019) har slutförts.

Genom den vittomfattande lagstiftningen om den centrala förvaltningens funktion, som var den första viktiga lagstiftning som den nya regeringen lade fram, infördes ett antal centrala bestämmelser för att modernisera den offentliga förvaltningen, bland annat för att stärka regeringens centraliserade samordningskapacitet. Med tanke på att bristfällig samordning har varit en av de långvariga bristerna i den offentliga förvaltningen är det en viktig reform att stärka regeringskansliets roll och resurser. Genom denna större kodifieringslag konsolideras regeringens roll och införs särskilda bestämmelser för den årliga programplaneringen och övervakningen av regeringens prioriteringar. Lagen innehåller också bestämmelser om harmonisering och förstärkning av lagstiftningsprocessen i den centrala förvaltningen, inklusive en förbättring av processen för konsekvensbedömningar.

Reformer som antagits under programperioden, t.ex. rörlighetsprogrammet och resultatbedömningarna, fortsätter att genomföras med ett generellt stort deltagande. Det är viktigt för trovärdigheten i reformen av rörlighetsprogrammet att förflyttningar går snabbt. I detta avseende har myndigheterna åtagit sig att senast vid utgången av 2019 införa rättsliga bestämmelser som ska säkerställa att urvalsprocessen för rörlighetsprogrammet går snabbare. Detta är ett välkommet initiativ eftersom det ytterligare skulle öka programmets trovärdighet inom den offentliga förvaltningen.

Den nya regeringen har också vidtagit åtgärder för att genomföra andra pågående reformer på detta område, t.ex. strategin för personalförvaltning och den rättsliga kodifieringen, och för att införa riktade förbättringar, vilket utgör ytterligare bevis på dess reformvilja på detta område. Den rörlighetscykel som inleddes i augusti 2018 går framåt med smärre förseningar, medan resultatbedömningarna för 2018 har slutförts (båda är **särskilda åtaganden för mitten av 2019**). Den nya regeringen har förbundit sig till en färdplan för att färdigställa strategin för personalförvaltning senast 2023. Dessutom kommer varje anställd att omfattas av en särskild arbetsbeskrivning och ha en viss befattning vid utgången av 2019. Enheter inom den offentliga sektorn som inte uppfyller dessa krav kommer inte att kunna begära nya anställningar. När det gäller rättslig kodifiering är det viktigt att den pågående översynen av den nationella portalen för kodifiering slutförs snabbt så att anbudsförfarandet kan inledas i god tid.

Anställningen av fast anställd personal ligger kvar inom det rekryteringsmål som myndigheterna fastställt i sin budget och den finanspolitiska strategin på medellång sikt, och myndigheterna vidtar åtgärder för att återta kontrollen över anställningen av tillfällig personal. Rekryteringsmålet för tillfälligt anställda (dvs. årsgenomsnittet av tillfälligt anställda 2016) beräknades ha överträffats med 1 500 när den tidigare rapporten om förstärkt övervakning offentliggjordes (uppgifter för perioden till februari 2019), medan målet enligt den nuvarande uppskattningen överskrids med 5 200 (uppgifter för perioden till september 2019). Genom en nyligen antagen ändring avvecklades ett antal viktiga undantag från de ordinarie reglerna för rekrytering av tillfälligt anställda, vilket borde öka inrikesministeriets kontroll över nyanställningar och förhoppningsvis leda till en gradvis minskning av antalet tillfälligt anställda.

Några nyligen antagna lönebestämmelser väcker vissa farhågor om den enhetliga löneskalans integritet. Genom dessa lönebestämmelser placeras vissa personalgrupper inom några prioriterade avdelningar i den högsta lönegraden och utvidgas även omfattningen/täckningen av bidraget för ”individuella skillnader”. Myndigheterna har åtagit sig att stärka och centralisera kontrollen över reformen av den enhetliga löneskalan och anställningsförfarandena genom att inrätta en interministeriell arbetsgrupp med uppdraget att senast vid utgången av 2019 lägga fram särskilda åtgärder, som ska genomföras senast i januari 2020.

Regeringen har antagit lagstiftning för att främja övergången till en digital stat, där det nya ministeriet för e-demokrati intar en ledande roll. Ministeriet har i uppdrag att skapa en digital offentlig förvaltning via en rad stora it-projekt. I de projekt som ska genomföras på kort sikt ingår utveckling av en enda digital identitet för autentisering av alla transaktioner med staten, förenkling av vissa administrativa förfaranden för privatpersoner och företag samt inrättande av en enhetlig

plattform (gov.gr) för sammanförande av den information och de elektroniska tjänster som tillhandahålls av staten. På medellång till lång sikt är ministeriets mål att vidareutveckla infrastrukturen för 5G-nät och främja interoperabilitet hos offentliga system och register. Myndigheterna ser också över den gällande nationella digitala strategin, som anger ramen för den digitala omvandlingen av den offentliga förvaltningen och ekonomin som helhet.

Den nya regeringen har åtagit sig att gå vidare med den tredje fasen av reformen av den gemensamma utbetalningsmyndigheten, som har försenats avsevärt. I den tredje fasen kommer ett integrerat informationssystem att upprättas och myndighetens mandat utvidgas till att även omfatta clearing, vilket förbättrar förvaltningen av de offentliga finanserna. Detta kommer att kräva ett antal åtgärder, däribland lagändringar, ett it-projekt som ska inledas i januari 2020 och inrättande av en gemensam arbetsgrupp för att se över de nuvarande betalningsprocesserna.

Framstegen med genomförandet av åtagandena på det rättsliga området har varit ojämna. Lagstiftningen om obligatorisk elektronisk arkivering och behandling av rättsliga dokument i förvaltningsärenden antogs i oktober 2019, men träder i kraft först i januari 2021, ett år senare än väntat enligt detta särskilda åtagande för utgången av 2019. Samtidigt går genomförandet av den andra fasen av det integrerade rättsliga ärendehanteringssystemet, ett åtagande för mitten av 2020, framåt. Anbudsförfarandet (**ett särskilt åtagande för mitten av 2019**), som hade försenats, slutfördes i november 2019, och offentliggörandet av upphandlingen ska ske senast i december 2019, när det pågående administrativa förfarandet vid ministeriet för e-demokrati har fullbordats. Huvudmålet med reformen är att förbättra domstolsväsendets kvalitet och effektivitet genom en enhetlig it-miljö.

Ramen för obligatorisk medling, som skjutits upp två gånger, kommer snart att börja gälla. Ändringarna säkerställer att medlingsramen överensstämmer med den grekiska författningen och EU-rätten, minskar antalet typer av tvister som omfattas av obligatorisk medling och minimikostnaden för medling, och ändrar vissa av medlingsramens förfarandemässiga och tekniska aspekter.

Genomförandet av den nationella handlingsplanen mot korruption går framåt. Enligt myndigheternas bedömning har en stor majoritet av de över 100 åtgärderna slutförts, och resten av åtgärderna har inletts. Att genomförandet fortsätter kommer att vara centralt. I augusti 2019 blev genomförandet av planen, ett särskilt åtagande för mitten av 2021, en del av mandatet för den nya oberoende nationella myndigheten för öppenhet, som kommer att bli fullt operativ under 2020. Myndigheten sammanför ett antal funktioner som tidigare utförts av olika organ och kommer att få större institutionell kapacitet att bekämpa korruption.

De lagändringar som antogs i juni 2019 och som innebär att statusen för aktiv korruption nedgraderas från att vara ett grovt brott till att utgöra en överträdelse inger oro. De berörda ändringarna av strafflagen och straffprocesslagen kritiserades av gruppen av stater mot korruption och OECD:s arbetsgrupp mot mutor. De utkast till ståndpunkter som offentliggjordes för offentligt samråd i oktober 2019 tar inte upp dessa frågor fullt ut. Resultaten av ett planerat gemensamt besök av gruppen av stater mot korruption och OECD skulle kunna ge myndigheterna användbar vägledning om ytterligare lämpliga åtgärder, inklusive rättsliga ändringar.

Kommissionen har fortsatt att övervaka utvecklingen när det gäller de rättsliga förfarandena mot medlemmarna av Taipeds expertkommitté och den tidigare ordföranden för och högre tjänstemän i Greklands statistikmyndighet. Ärendet mot statistikmyndighetens tidigare ordförande Andreas Georgiou, som avsåg åtal rörande offentligfinansiell statistik, har oåterkalleligt avskrivits. En överklagan som lämnats in av Andreas Georgiou i ett civilt ärekränkingsmål ska prövas i januari 2020. I ärendet mot expertkommittén har ytterligare en positiv händelse inträffat sedan den senaste rapporten om förstärkt övervakning: eftersom beslutet i den stora avdelningen vid Athens appellationsdomstol inte har överklagats, har åtalet mot expertkommittén ogillats med definitiv verkan.

SAMLAD BEDÖMNING AV FRAMSTEGEN MED REFORMÅTAGANDENA

Den nya regeringen har snabbt inlett sitt arbete och bekräftade omedelbart efter tillträdet sin avsikt att hålla sig till den reformväg som överenskommits inom ramen för den förstärkta övervakningen. Regeringen har på ett positivt och konstruktivt sätt samverkat med EU-institutionerna och på alla nivåer finns allmänt utbredd en hög grad av öppenhet och vilja att samarbeta. Regeringen har tagit viktiga steg för att förbättra samordningen av den ekonomiska politiken, vilket kommer att vara avgörande för att Greklands särskilda åtaganden ska kunna fullgöras i tid.

De flaggskeppsreformer som den nya regeringen hittills antagit och dess generellt tillväxtvänliga framtoning har tagits emot väl av marknaderna. Avkastningen på grekiska obligationer har minskat till historiskt låga nivåer (med statsskuldväxlar till negativa räntor), överskuggande den allmänt gynnsamma utvecklingen på de europeiska marknaderna för statsobligationer, kapitalkontrollerna har fasats ut tidigare än väntat och den ekonomiska framtidsstron ligger på samma nivåer som före krisen. Den pågående ekonomiska återhämtningen fortsätter att pressa ned den höga arbetslösheten och tillväxten beräknas öka under 2020 med stöd av de tillkännagivna sänkningarna av skatter på arbetskraft och kapital. De förbättrade ekonomiska utsikterna har börjat få genomslag i Greklands kreditbetyg på statspapper, och den nya regeringen måste behålla sitt fokus, eftersom investerarna kommer att hålla uppsikt över den under en längre tid och mot bakgrund av den ekonomiska nedgången bland Greklands handelspartner.

Regeringen har lagt fram ett utkast till budgetplan som uppfyller de överenskomna finanspolitiska målen, respekterar alla krav i stabilitets- och tillväxtpakten under 2020 och tillkännager en större skattereform för 2020. Den nya regeringen motverkade de offentligfinansiella effekterna av de åtgärder som antagits i maj 2019 genom att sänka utgiftstaken till mer realistiska nivåer, samtidigt som ytterligare offentligfinansiellt utrymme skapades genom större skatteintäkter. Vidare utformade regeringen ett paket med tillväxtfrämjande åtgärder för 2020 som innebär en skatteväxling från kapital och arbete till mindre snedvridande skatter, såsom mervärdesskatt eller fastighetsskatt, och höjer de sociala utgifterna för familjer med barn. Detta paket kommer att genomföras på ett saldoneutralt sätt, förbättra de offentliga finansernas kvalitet och stimulera tillväxten under 2020. EU-institutionerna beräknar att det överenskomna primära överskottsmålet på 3,5 % av BNP kommer att överträffas under 2019 och uppfyllas under 2020, vilket motsvarar ett överskott i de offentliga finanserna på 1,3 % av BNP 2019 och 1,0 % av BNP 2020.

Viktiga reformer har genomförts, men det är centralt att upprätthålla dynamiken så att landet kan fortsätta genomförandet av de ambitiösa handlingsplanerna. Nyckelområden för privatisering, företagsklimatet och e-demokrati har sett en positiv utveckling, och nya initiativ har tagits för att säkra en ändamålsenlig ram för kollektivförhandlingar eller håller på att utformas för att stärka banksektorn. I detta sammanhang har myndigheterna i betydande mån överträffat de särskilda åtagandena gentemot Eurogruppen. Viktiga reformer i fråga om markanvändning, fastighetsskatt och skatteförvaltningen går framåt. Myndigheterna har utarbetat sunda reformplaner för att kompensera för de nedärvda förseningarna, som påverkat ett antal åtaganden gentemot europeiska partner, framför allt när det gäller reglering av utestående skulder, reform av den offentliga förvaltningen och energimarknadsreformer. I tillämpliga fall innefattar dessa planer alternativa eller kompletterande åtgärder som är likvärdiga med åtagandena gentemot Eurogruppen. Myndigheterna håller på att hämta in dröjsmålet med reformerna av den finansiella sektorn, men planerna måste stramas upp framöver. Det fortsatta genomförandet av dessa reformer kommer att följas upp noga i de successiva rapporterna om förstärkt övervakning, för att säkerställa att de särskilda åtagandena gentemot Eurogruppen i juni 2018 förblir ändamålsenliga.

Grekland har vidtagit nödvändiga åtgärder för att fullgöra sina särskilda reformåtaganden för mitten av 2019. Ytterligare åtgärder kommer att vara avgörande för att slutföra och vid behov påskynda reformer. I denna bedömning beaktas den nya regeringens ansträngningar under de senaste månaderna för att genomföra åtagandena, inom ramen för arbetet med att föra fram en

bredare reformagenda, och dess vilja att utforma åtagandena i nära samarbete med institutionerna.

STATLIG UPPLÅNING

Uppmuntrat av en markant minskning av avkastningen på obligationer fortsatte Grekland att bygga upp sin närvaro på marknaden för statsobligationer genom att emittera obligationer i juli och på nytt öppna böckerna för en tidigare emission i oktober. Det offentliga skuldförvaltningsorganet utnyttjade marknaden för tredje gången i år genom att i juli emittera en sjuårig obligation med en avkastning som på nytt sattes till 1,9 %. Ytterligare en rekordlåg avkastning på 1,5 % uppnåddes i oktober med en tioårig obligation. Greklands avkastningsdifferenser gentemot tyska statsobligationer fortsatte att minska, och noterade 1,9 procentenheter för den tioåriga löptiden i september 2019, vilket är en nedgång från 3,5 procentenheter för ett år sedan. Den förbättrade finansieringssituationen har börjat återspeglas i Greklands kreditbetyg på statspapper. Kassabuffertkontot användes inte under denna rapporteringsperiod. Statens kassareserver, som inbegriper detta kassabuffertkonto på 15,7 miljarder euro och andra reserver, låg kvar på en hög nivå på cirka 20,3 miljarder euro i slutet av september 2019. De tillgängliga reserverna är tillräckliga för att täcka de statliga upplåningsbehoven för mer än två år framåt.

Den partiella förtida återbetalningen av lån från Internationella valutafonden, som förväntas ske i slutet av november, är ett välkommet steg och en viktig positiv signal. Efter slutförandet av de nationella förfarandena har de styrande organen för Europeiska stabilitetsmekanismen och Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten avstått från sin rätt till en proportionell återbetalning den 28 oktober. Transaktionen kommer att finansieras med medel som anskaffats tidigare i år och förväntas ha en positiv men begränsad inverkan på skuldhållbarheten, eftersom de flesta av de förfallna beloppen kommer att behöva betalas före utgången av 2020. Detta är inte desto mindre ett välkommet steg eftersom det bidrar till att minska valutarisken, genererar besparingar och sänder ut rätt signal till marknaderna.

Skuldhållbarhetsanalysen har uppdaterats. Enligt referensscenariot fortsätter skulden att minska, även om den ligger kvar på en nivå över 100 % av BNP fram till 2041. Greklands bruttofinansieringsbehov kommer att hålla sig kring 10 % av BNP fram till 2032 och motsvara omkring 14 % av BNP vid utgången av prognosperioden.